

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Σ' ένα φίλο, στά ξένα)

Ἀθήνα, 2 τοῦ Σεπτεβρίου.

Μὲ τὴν σειρά σου τὰ γράφω. Στις 20 τοῦ περασμένου ἦρθε ὁ Βενιζέλος στὴν Ἀθήνα, πηγαίνοντας στὴν Κρήτη γιὰ νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ πρόεδρος τοῦ Ἐχτελεστικοῦ ἐκεῖ. Ἐδῶ, συναντήθηκε καὶ μὲ τὸν Καμπόν, τὸ Γάλλο διπλωμάτη ποῦ ταξιδεύει στὴν Πόλη, κατὰ τὰ φαινόμενα μὲ εἰδικὴ ἀποστολή. Ἀπὸ τὴν Κρήτη ἦρθε καὶ ὁ κ. Πωλογιώργης, φίλος τοῦ Ράλλη πληρεξούσιος. Οἱ κκ. Μιχελιδάκης, Κούντουρος καὶ Παπαμαστοράκης παραιτηθήκανε τηλεγραφικῶς, κ' ἔτσι λύθηκε τὸ ζήτημα: ἡ Εὐρώπη ἔστειλε νότα τῆς Τουρκίας πὼς τίποτα δὲν πάθανε τὰ δικαιώματά της στὴν Κρήτη, γιατί οἱ ἄλλοι δὺδ πληρεξούσιοι ποῦ θάρρουνε στὴν Ἀθήνα εἶναι Ἕλληνες πολῖτες. Κι ὡς τόσο, ἐρχότανε στὸ Αἶγατο ἡ ἀγγλικὴ ἀρμάδα, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακόν...

Στὴν Κρήτη λοιπὸν ἡ ἀντιπολίτευση δὲ δέχτηκε ~~ὅσον πρὸς τὴν Κυβέρνηση~~ ~~Κ'~~ ἔτσι κυβερνάει τώρα ἐκεῖ βενιζελικὴ τριαντρία, οἱ κκ. Μαρῆς, Μυλωνογιάννης καὶ Σκουλάς. Ἐδῶ, οἱ δυσκολίες γιὰ τὸ δάνειο λείψανε κι ἀρχίσανε νὰρχουνται δόσεις: ἔγινε μιὰ ἐκρηξὴ στὸ Πυριτιδοποιεῖο καὶ σκοτώθηκε ἕνας ἐργάτης: σκοτώθηκε ὁ λήσταρχος Σκούμπρας κοντὰ στὸ Μαλακάσι τῆς Θεσσαλίας: γύρισε ὁ Διάδοχος ἀπὸ τὸ Μαυροβούνι, κι ὁ Βασιλιάς ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὰ νησιά: καὶ τὴν ἴδια μέρα (25 τοῦ περασμένου) ὁ στρατὸς τῆς Ἀθήνας εἶχε ἐπιφυλακή, γιατί 13 δεκανήδες τοῦ ἵππικοῦ κάνανε πρωτόκολλο πὼς δὲ θὰ πατήσουνε τὸ στρατιωτικὸ τους τὸν ἄρκο: παρὰ λίγο νὰ κηρύξουνε ἀπεργία κ' οἱ φωμάδες, κι ἀκρίβηγε μιὰ πεντάρα τὸ ψωμί: ἔγινε τὸ συνηθισμένο δημοδιδασκαλικὸ συνέδριο: ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ νὰ μαζεύουνται οἱ πληρεξούσιοι, κ' ἡ συζήτηση ἔπαιρνε κ' ἔδινε ἂν πρέπη νὰ ὀρκιστοῦνε πίστη, στὸ Σύνταγμα καὶ στὸ Βασιλιά, ἂν ἡ Συνέλευση θάναι Συντακτικὴ ἢ ὄχι, ἂν ἡ Κυβέρνηση τοῦ Δραγούμη θὰ μείνῃ ἢ ὄχι: στὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ λογοδοτήσῃ. Τέλος ἔχτές, 1 τοῦ μηνός, ἔγινε μὲ πομπή καὶ παράταξη τὸ ἀνοιγμὰ τῆς Βουλῆς (Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς, ἔπως τὴ λέν ἐπίσημα), διαβάστηκε ὁ βασιλικὸς λόγος, κι ἀπὸ βδομάδα ἐλπίζουμε νὰρχίσῃ δουλειά, ἅμα ἔρθῃ κι ὁ Βενιζέλος. Τοῦ ἑτοιμάζουνε οἱ φίλοι του — ὁ λαὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ τὸ φιλελεύθερο κόμμα ποῦ ὅσο πάει καὶ πυκνώνεται — πανηγυρικὴ ὑποδοχή.

Καὶ στὸ ἀναμεταξύ χειροτερεύανε τὰ πράματα μὲ τοὺς Τούρκους. Εἶναι δὺδ βδομάδες τώρα ποῦ βγήκε λόγος πὼς μὰς στείλανε καὶ τελεσίγραφο.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς κάνανε πολεμικὰ συβούλια, κι οὔτε τὸ μποῦκοτάρισμα οὔτε τὸν κατατρεμὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ διώξιμό τους ἀπὸ τὴ Σαλονίκη πύψανε. Στις 21 τοῦ περασμένου παραλάβανε καὶ τὰ δὺδ γερμανικὰ θωρακωτὰ στὴν Πόλη. Καὶ πεισματωμένοι οἱ φίλοι, ποῦ δὲν τὰ καταφέρανε ἀκόμα νὰ πάρουνε δάνειο ἀπὸ τὴ Γαλλία, μ' ὄλη τὴν ἐπίσκεψη τοῦ βεζύρη Χακὴ στὸ Παρίσι. Καὶ διαμαρτυρηθήκανε πάλι γιὰ τοὺς ἀξιοματικὸς ποῦ ὑπερετοῦνε στὴν Κρήτη. Καὶ ἄγριες σκηνές γενήκανε στὴν Καβάλλα, ἔπου σκοτώσανε κ' ἕνα χριστιανὸ ποῦ δὲν τοὺς ἄνοιξε τὴν κάσκα του. Καὶ τὸν Ἴταλὸ πρέσβη ἔβρισε μέσ' στὸ Γαλατὰ ἡ Τουρκολογία, — τόσο πιά ποῦ κι ὁ Παρισιάνικος «Χρόνος» ἔγραψε πὼς εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ καταργηθοῦνε τὰ πρόνομα τῶν ξένωνε στὸ νεοτούρκικο κράτος. Καί, θὰ εἶδες ἀπὸ τὰ τηλεγραφήματα τὴν κρίσιμη θέση τοῦ πατριαρχικοῦ πόλεμου γιὰ τὰ πρόνομα τῶν ραγιαδῶ. Μ' ὄλες τίς φοδέρεις τῆς Πύλης, συναχτήκανε στὴν Πόλη λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ πληρεξούσιοι γιὰ τὴν Ἐθνοσυνέλευση. Μὰ ὁ νεοτούρκικος στρατὸς μπλοκάρει ἀπὸ κατὰ τὰ Πατριαρχεῖα καὶ φυλακώνει τοὺς ἀντιπροσώπους ποῦ πηγαίνουν ἐκεῖ. Εἶναι φόδος καὶ γιὰ τὸν Πατριάρχη, μήπως τονὲ φυλακώσουνε, ἂν ἡ Εὐρώπη δὲν τρέξῃ τὰ δόντια της, ἂν ἡ Βουλγαρία δὲ φοδερίσῃ κι αὐτὴ. Μὴ σοῦ φανῆ παράξενο αὐτό. Ὁ Βούλγαρος Ἐξαρχος τὸ εἶπε καθαρὰ πὼς εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Πατριάρχη, γιατί ὁ ἀγώνας του εἶναι ἀγώνας γιὰ τὸν ἔθνισμὸ κάθε ραγια πὸς ζῇ μέσα στὸ τούρκικο, κ' οἱ βουλγαρικὲς ἑφημερίδες τὸ γράφουνε, πὼς δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ ὑπογραφοῦνε συμμαχίες: ἡ πολιτικὴ στιγμή θὰ τὸ δείξῃ πὼς μαζί θὰ δράσουνε Βουλγαρία κ' Ἑλλάδα ἐνάντια στὸν κοινὸ ἐχθρό.

Αὐτὰ γίνονται. Κι ἂς δηλώνουνε ὁ Τζουλιάνος μὲ τὸν Αἶρενταλ, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελευταία συνάντησή τους, πὼς «μὲ συμπάθεια θὰ παρακολουθήσουνε τὴν εὐημερία τῶν βαλκανικῶν κρατῶν».

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ. — Βγήκε στὴν Κέρκυρα γραμμένο ἀπὸ τὸ γιατρὸ Σ. Ζατιζιάνο ἕνα βιβλίον ἐπιστημονικὸ μὲ τὸν τίτλο «Ἀστυλατρικὴ καὶ Πολιτισμὸς». Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξὸν ποῦ δείχνει τίς βαθειὰς ἐπιστημονικὲς γνώσεις τοῦ συγγραφέα, γνωστὲς κι ἀπὸ ἄλλα του ἔργα (ἐν' ἀπ' αὐτὰ «Service des Enfants trouvés de N. D. de Péra» εἶναι καὶ βραβεμένο ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία) εἶναι καὶ πολυτιμότερο γιὰ τὸν ἀγώνα μας τὸ γλωσσικόν, γιατί γραμμένα στὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ, πλάι σ' ἄλλα πολύτιμα γιὰ τὴν Ἐπιστήμη, βλέπει